

ELSŐKÖTETESEK VERSEIBŐL*

ĐORĐE KUBURIĆ

FÜST I.

		<i>Mozart</i>
Eső.		Csepe-
	reg halkan, permetezve. Egy felhígult napon át, kék, félénk	
alkony. A szoba gondosan		be-
	zárva, sötét, mint a hegedű belseje. És a hajszálvékony napsugár, mely vág, mint a	
hegedűhúr,		át-
	hatol az opálos cseppeken: pókháló-rondó. Gyorsan és gyöngéden párolog el.	
a füst.		Mint
	a félig szívott cigarettáé, amely el- tűnik az esős ablak mögött.	

* A verseket az újvidéki Matica srpska kiadásában 1988-ban megjelent kötetekből válogattuk.

FÜST/II.

Beethoven

A fal		já-
Fekete-	tékos (akár egy álom) és csíkos.	fehér
	billentyűk ugranak, élém és meg- nyugtatnak, nyugtalanítanak.	Az
éjszakában, a süketségben	felismerem a hangokat. A kopogtatást. TA-TA-TA-TA nem be senki. Nem is énekel. Álmok gomolyognak a falon, és körbefonják szép, szabályos korongot,	De jön
füstölög	holt fénnel ragyog. Mint a hold, amely	a amely és
jár,	eltűnve mindörökre, hiába hogy véget érjen az álom.	körbe- és
várja,		

FÜST/III.

Debussy

Éj,		a bor
	folyékony aranyszíne megállapodott, összesűrűsödött, a tenger (mint a hang) illata,	mint mint
rég	ellobbant gyertyák füstje.	

Láng,	törékeny és könnyű, lobog. Nem	nem
gyújt. füstöl,		De
csillagokká,	világít. „A fény, mint a méz, lecsordul”* és szétgurul (akár a prelúdium) apró cseppekké.	Hulló-
égboltról.	amelyek szabályszerűen a zengő	tűnnek el

FÜST/IV.

Chopin

Vissza-		tér. Le-
az éjszaka,	ereszkedett a lépcsőkön, melyekről felszállt, szétömlött,	
tározottan	a víz, és lassan jön, megterhelve nehéz, nedves nocturne-nel.	Ha-
Csusszan	és csúszkál. Kúszik, és 33-as fordulaton forog.	Szeméből
ömlik	víz és fény szét. Csendesen	jön Míg
próbálom,	felém, majdnem szenvedéllyel, altatni	
	hirtelen, biztosan megfordul,	és

* M. Pavlović: *Nocturno I.*

csillogó	otthagya	
füst-		oszlopban
	(mint mindig).	

FÜST/V.

Bob Dylan

Le-		csiszolt
	golyó, érdes, mint	
	W. Guthrie bőre,	
gördül.		
	Ide-oda;	
	földhöz-kőhöz.	
Kő.	FROM THE WEST DOWN	Né-
	TO THE EAST.	le-
	ha megakad,	
	áll (általában	rá-
	a folyó mentén), hogy	
	gyűjtson. Nyugodtan cigarettázik,	el-
	(watching the river flow)	Mihelyt
mélyülten.		
	a szél és a folyó	
	elsodorja a hamut,	mihelyt
		a
füst	elillan, eldobja a cigarettavéget.	
Sietve	távozik a sűrű füstgomolyagon	
		át,
vissza	sem néz,	
nyomában	nehéz eső szakad.	

FÜST/VI.

Jim Morrison

Hajnal. Lángol.	Ezüst és tarka. Áhítatos, befejezett. (<i>The ceremony is about to begin</i>)	
Aki	gyújtott, el kell égnie. szakadni kezd az eső. feljön a nap. az árnyakat betakarja a füst.	tüzet Mielőtt Mielőtt Amíg
erdőből	(<i>celebrate symbol from deep elder forest</i>) felbukkan a lovas (<i>a lizard</i>) a fej nélküli kígyó törzsén halni készen dalra fakad. szülővárosába kell érnie.	Az a Mert Még
idejében.	(<i>the end is always near</i>) A távoli/közeli úton (<i>the snake is long seven miles</i>) a füstölgő kígyófejre. És megáll, eszébe jut,	rátalál hogy
a	viharban vágató is megáll egyszer. tűnni. (<i>yeah</i>)	El-

DOBRILA VUČIČEVIĆ

LEHETETLEN OLYAN SZERELMI TÖRTÉNETET ÍRNI,
AMELY NEM PATETIKUS.
KÍSÉRLET. VÁZLAT. DE...

És aztán Petrovićék házában eltört a tükör. Egyszerűen leesett a falról.

Petrovićné magánkívül volt.
 Petrović úr magánkívül volt.
 Mindannyian kiborultak.
 Várták, hogy megtörténjen.
 A tükörcserepeket felvitték a padlásra. ÉN.
 Titokban reménykedtem, hogy Ő lesz az.

És valóban:

A D-i Községi Bíróság nyomozó
 szervei tovább munkálkodnak
 azon, hogy megvilágítsák azo-
 kat a körülményeket és okokat,
 amelyek súlyos közlekedési sze-
 rencsétlenséghez vezettek szom-
 baton D. közelében. Az autóbusz,
 amelyet a B-i D. M. vezetett, is-
 meretlen okok miatt a szakadékba
 zuhant...

Nem, én egyszerűen nem tudok magyarázatot adni
 a szerelmükre.

D. Petrovićék legkedvesebb lánya volt.
 D. Petrović legkedvesebb húga volt.
 D. kirítt minden társaságból.
 D. írt a Bizalmas sorok rovatába.

Andrej
 nem értet-
 te meg az
 ő világát,
 ő viszont
 megvetette
 Andrejét.

mégpedig: 25 éve kötöttünk házasságot,
 két felnőtt fiam van.
 Egyikük végzős egyetemista.
 Fiatalon mentem férjhez, s nagy
 nehézségek árán fejeztem be
 az egyetemet, mert közben
 a férjemről és a gyerekekről
 is gondoskodni kellett.
 Mindig megértettük egymást, ha-
 bár nem ment mindig jól a so-

runk. Sokáig építettük a házunkat. Fel kellett nevelnünk a gyerekeket, és meg kellett oldanunk anyagi nehézségeinket. Sohasem csalódtunk egymásban.

Most a férjem mást szeret.
22 évvel fiatalabbat.

Kezdetben azt gondoltam, hogy eljöttek a kritikus évek, és a férjem ebben az érzékeny időszakban lett szerelmes, elveszítette kapcsolatát a valósággal. El kell ismerennem, abban bíztam, hogy vetélytársnőm fiatal és komolytalan, a korkülönbség pedig majd megteszi a magáét. Azt mondogattam magamnak, természetes, hogy vonzotta a szép és fiatal test, de most már abban sem vagyok biztos, hogy egyáltalán viszonyuk volt. Ez még rosszabb. Nem találkozik vele többé, de lélekben továbbra is vele van. Egyszerűen megszállott.

Nem beszélünk egymással. Néha megpróbál kedves lenni, de Én már nem tudok. Az értelem, amely a legfőbb fegyverem volt, cserbenhagyott.

Így vetélytársnőmet I S T E N I G A Z Á B Ó L gyűlöltem.

Elképzeltem őt a temetőben egy ravatalon.
Elképzeltem Petrovićékat, hogyan szenvednek:

– Petrovićné asszony

tördeli a kezét

– Petrović úr

az égre tekint

Andrej? → egy nyikkanásra sincs joga.
Elképzelttem, hogy mégis elsirom magam,

DE

Édes jó Istenem, meghalni sem
tudott. Ott feküdt hónapokig,
nem volt sem élő, sem holt.
Megőrijtett, amíg rá nem jöttem,
hogy ez milyen jó, átkozottul jó.

Elnézést, kacagnom kell.

Mindent értek: – Fájdalmukat (ami nincs)
– Unalmukat (ami van)
– Kézremegésüket (legszívesebben nyakon csapnának)

Nem tudják, hogy segíthetnék rajtuk:

Andrej ezen a szörnyű éjszakán fellopakodott
Petrovićék padlására, és ellopta a tükörce-
repeket. A Szobában őrizte őket. Még csak az
hiányzana, hogy bedobja őket a fészker mellet-
ti kútba, és hogy azt 7-szer megkerülje. Be-
hunyt szemmel.

NETÁN

ha el is jönne hozzám látogatóba,
ÉN biztosan nem mondanám meg
neki.

MILIJANA VUKADINOVIĆ

TELEAGGATOTT ÉGBOLT

Ha az ég sohasem nyílik meg annyira,
hogy beleférjünk, csak az evilági füvek és ágak
összefonódása marad.

Levél – színekép.
Alak – a növényi rakoncátlanság és
a szeles égöv visszfénye.

Egy remegésben – zöld rezdülések.
Minden rezzenés – egy-egy nap.
A fű megérint bennünket. Gőgösen.

KONTRA Ferenc fordításai

Ziffer Sándor: Két kisleány az úton, 1905